ELŐTERJESZTÉS

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestületének

Előterjesztő: Nagy Attila Gyula polgármester

Tárgy: 2024. évi tájékoztató Üllés könyezeti állapotáról

Iktatószám: Ü/1- 4 /2025.

Melléklet 1 db

Felelős: Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Véleményezésre megküldve: -

*Az előterjesztést **nyílt** ülésen kell tárgyalni!*
*A döntéshez **egyszerű szótöbbség** szükséges!*

Törvényességi véleményezésre bemutatva: 2025. február 3.

ÜLLÉS NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE
6794 Üllés, Dorozsmai út 40.
62/282-122
: hivatal@ulles.hu

Ügyiratszám: Ü/1- 14 /2025. **Tárgy:** 2024. évi tájékoztató Üllés könyezeti állapotáról

Melléklet: 1 db

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete
Ü l l é s

Tisztelt Képviselőtestület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. *törvény (továbbiakban: Kvt.)* 46. § (1) e) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

***„46. §** (1) ...e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;"*

A kvt. 51. § (3) bekezdése az alábbiakat írja elő:

***„51. §** ....*
(3) A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot."

Fentiekre figyelemmel elkészítettük a településről készült anyagot, mely az előterjesztés melléklete.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

...../2025.(II. 07.) önkormányzati határozat
Tárgy: 2024. évi tájékoztató Üllés könyezeti állapotáról

H A T Á R O Z A T-i javaslat

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete a „2024. évi tájékoztató Üllés könyezeti állapotáról" szóló tájékoztatót áttekintette, és azt a melléklet szerint elfogadja.
Határidő: -
Felelős: Czékus Péter műszaki ügyintéző

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesül:
1) Nagy Attila Gyula polgármester
2) Irattár

Ü l l é s, 2025. február 3.

Tisztelettel:
Nagy Attila Gyula
polgármester

2024. ÉVI TÁJÉKOZTATÓ ÜLLÉS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

I. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak
szerint csoportosíthatók:

a) Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági
feladatok ellátása;
b) Települési Környezetvédelmi Program elfogadása, felülvizsgálata;
c) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében;
d) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;
e) Környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

II. Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

-a települési szilárd hulladék és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos helyi közszolgáltatásról szóló 9/2021. (VI.23.) önkormányzati rendelet,
- a helyi jelentőségű védett természetvédelmi területté nyilvánításról szóló 7/2024.(IX.18.) önkormányzati rendelet,
- az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó helyi szabályokról szóló 14/2015. (VIII. 26.) önkormányzati rendelete,
- a közterület-használatról és használati díjáról szóló 22/2020. (XII. 09.) önkormányzati rendelete és
- a helyi hulladékgazdálkodási tervről szóló 12/2004.(XII.17.) Kt. ör.

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E.§- ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési környezetvédelmi program készítésére kötelezett, melynek felülvizsgálata esedékes.

A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását.

Az önkormányzat környezetvédelmi programmal, hulladékgazdálkodási tervvel rendelkezik.

III. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése, valamint az 51. § (3) bekezdése alapján a község környezeti állapotáról a környezeti elemek állapotának bemutatása

1. Talaj és talajvíz

1.1. Területhasználatok

A település területe 4988 ha, melyből 204 ha belterület, 4777 külterület, 7 ha zártkert. A helyi lakosság száma 2024. december 31-én 3184 fő, melynek kb. 25 %-a (796 fő) a külterületi szétszórt tanyákon, döntően Árpád dűlő, Kossuth dűlő, Petőfi dűlő, Rózsa dűlő területén él.
A belterületi lakások száma 991, külterületi lakások száma 477 db.

A mezőgazdasági földterületek nagy része művelt, a rétek kis kivételtől eltekintve gondozottak. Üllés területén leginkább a homokos talaj a jellemző, melynek felső rétege mezőgazdasági termelésre alkalmas.

1.2. Úthálózat

Üllés község közigazgatási területét az alábbi országos mellékutak érintik:

- 5408 j. Kiskunhalas — Szeged összekötő út
- 5433 j. Ruzsa — Üllés összekötő út
- 5426 j. Forráskút — Üllés összekötő út

A belterületét az 5408. jelű út szeli ketté, hozzá csatlakoznak a szilárd burkolatú utak. A belterület ÉNY-i részén az 5433. jelű út csatlakozik be az 5408. jelű útba. A belterületi úthálózat hossza 19,812 km, ebből a kiépítetlen, útburkolat nélküli út hossza 0,840 km. A külterületi utak hossza 96,6 km, ebből szilárd útburkolattal ellátott 8,6 km. A településen 1,2 km hosszúságú belterületi kerékpárút található.
A községközpontban az út mindkét oldalán forgalmat vonzó létesítmények vannak, melyek miatt jelentős a parkolási igény. Az út mindkét oldalán leállósáv került kialakításra.
A Magyar Falu Program keretében 2023-ban fejeződött be 85 méter hosszan a Radnai utca elejének felújítása, illetve a közintézmények kiszolgálására hivatali parkolók kialakítása.
A 2024-ben átadott felújított park körül a 3,5 tonnás járművek parkolását átirányítottuk a Vásártér aszfaltos út mellett kialakított parkolósávra. A korábban buszfordulóként is használt park közterülete helyett a buszok a pályázati támogatással megvásárolt régi benzinkút, felújított aszfaltburkolattal ellátott területén fordulhatnak.
A település közlekedésének frekventált útvonala a Határút, mely a közelmúltban felújításra és kiszélesítésre került.

Az önkormányzat az utak felújítását a pénzügyi lehetőségeit szem előtt tartva - folyamatosan végzi, de a közlekedésben — az időjárás viszontagságai miatt - nehézségek adódhatnak. 2024-ben az önkormányzat a Kossuth dűlőben a MOL teleptől a Kossuth dűlő 102. számig 1,6 km hosszan javított és kátyúkat töltött fel zúzott kővel a korábban MOL Zrt. által kivitelezett zúzott köves dűlő úton. A Rózsa dűlő 29/2 (Rácz István) szám és a Rózsa dűlő 39. szám közti zúzott köves dűlőút javítását és a kátyúk feltöltését végeztük el 1,1 km hosszan. Ezt az utat is korábban a MOL Zrt. töltötte fel zúzott kővel. Belterületen a Dorozsmai út mellett a központi buszmegállótól a Babarczi házig 300 méter hosszan javítottuk a parkoló sávot traktorral és kézi erővel. Az egyengetést követően a megmaradt kátyúk dolomittal kerültek feltöltésre.

A külterületi kerékpárutak mentén padka leszedést végzett a Technikai csoport teljes – 6,1 km hosszban.

Kerékpárúttal a falu belterületén rendelkezünk, melynek hossza 1,2 km. 2008. év végén épült meg az Üllést és Bordányt összekötő kerékpárút, 2011. őszén kerül átadásra a belterületét az Erdei Iskolával összekötő több mint 3 km hosszú kerékpárút. 2024. évben indul el a megyehatárt Üllés településsel összekötő kerékpárút beruházás, melynek keretében várhatóan 2025. évben megvalósul az Erdei Iskolától a Bács-Kiskun Vármegye határáig tartó kerékpárút építése mintegy 2,86 km hosszúságban.

1.3.Potenciális szennyezőforrások

Potenciális szennyezőforrásról nincs tudomásunk, a település belterületén egyre csökkenő mértékű háztáji állattartás folyik.
A település területén található dögkút bezárásra került. Az állati tetemek ártalmatlanítása az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. közreműködésével lehetséges.

A település területein bár elszórva találhatunk elhagyott hulladékot, nincs illegális hulladéklerakó. A település köztisztaságból származó – települési hulladéknak minősülő – hulladékok elszállítására az önkormányzat 2024. december 1. napjától vállalkozási szerződést kötött a Konti-X Kft-vel (6640 Csongrád, Bercsényi M. utca 35.).
A település közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talaj szennyeződés nem található.

1.4.Tájsebek

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

1.5. Hulladékgazdálkodás

Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma hozzávetőlegesen 1081, gazdálkodó szervezetek száma 30, költségvetési szervek száma 5.

2017. január 1-jétől a h*ulladékgazdálkodási tevékenységet (a* gyűjtőedényes háztartási hulladék, a szelektív-, és a zöldhulladék elszállítását) az FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit, mint közszolgáltató (ill. annak alvállalkozója a Négyforrás Nonprofit Kft) Kft látta el.
2023. július 1. napjától az eddigi megosztott önkormányzati és állami hulladékgazdálkodási közfeladatok helyett egy új centralizált hulladékgazdálkodási rendszer jött létre.
Az állam a hulladékgazdálkodási közfeladatot a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt-n keresztül – továbbra is az FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft. közreműködésével – látja el.

A településen hulladékudvar működik.
A szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék a hulladékudvaron elhelyezhető heti nyitvatartási rend szerint.

1.6. Talajvíz és ivóvízellátás

Üllés nagyközség vízellátása saját vízbázisról, három ivóvíztermelő kúttal került kialakításra, melyből 2 db üzemelő, 1 db üzemen kívül van. A települési ivóvízellátó hálózat hossza 19,7

km, melyen 1 045 db ivóvízbekötés található.
A háztartásoknak szolgáltatott víz éves mennyisége 90-95.000 m3.

Üllés részt vett a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programban, mely biztosítja a település belterületi lakossága számára az EU normáknak megfelelő ivóvíz ellátását.

A faluban 9 db közkifolyó és 45 db tűzcsap található.

2. Felszíni vizek, vízelvezetés

Üllés területe természetes felszíni vízfolyásokban szegény.
A nagyközség közigazgatási területére eső felszíni vizek elsősorban a térséget behálózó csatornák rendszere.
A település belterületi határától 2,2 km távolságra található horgásztó vízfelszíne 6,7 hektár kiterjedésű, átlagos vízmélysége 2,5 méter. Az utóbbi időben, főként nyáron csökken a tóban lévő vízmennyiség, mértékét az önkormányzat folyamatos visszapótlással mérsékli.

2.1. Csapadék— és belvízelvezetés

A csapadék mennyisége évenként átlagosan 500-550 mm, melynek szükség szerinti nyílt vizes árokkal, és helyenként zárt csatornával történik.
A község bel- és külterülete az Alsó- Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság működési területén található. Belvízvédelmileg a 11.01. Algyő — Tápé — Gyála — Köröséri belvízvédelmi szakaszhoz tartozik a terület. A település Vízgyűjtő területe a 37. számú Algyői belvízrendszerbe, a 37/6. számú Dorozsma-Halasi főcsatorna öblözetéhez tartozik. A település területe 4981 ha. Közvetlen vízgyűjtő a 13 863 fm hosszú 4 525 ha vízgyűjtő területű Dorozsma-Halasi II. belvízcsatorna.

2.2. Szennyvízkezelés

A községben 2015-ben kiépült a szennyvízelvezető hálózat.

A település telj es belterületén gravitációs szennyvízelvezető rendszer került üzembe helyezésre a - régi településközpontban lévő csatorna üzemen kívül helyezése mellett. A gravitációs szennyvízelvezető rendszer 16 555 m D200 KGPVC gerinccsatornából és 9 384 m D160 KGPVC bekötőcsatornából, valamint 6 251 m szennyvíz nyomóvezetékből áll. A szennyvíz továbbítását a gravitációs rendszeren 3 db közbenső és 1 db végátemelő végzi.

Az üllési végátemelőből négy község (Üllés, Forráskút, Zsombó és Bordány) részére épült szennyvíztisztító telep, korszerű tisztítási technológiával és megfelelő kapacitással, mely a Forráskút, külterület 044/120. hrsz-ú ingatlanon található.
(A szennyvíztisztító névleges kapacitása 1 200 m3/nap (ebből szippantott szennyvíz 70 m3/nap) és 11 750 LE. A telep jelenlegi átlagos terhelése 700-900 m3/nap.
A szennyvízhálózatra lakott ingatlanok döntő többsége rácsatlakozott.

A település *víziközmű szolgáltatója* 2014. január 1-jétől az Alföldvíz Zrt.

3. Levegőminőség

Üllésről a levegőminőségi szempontokat vizsgálva elmondható, hogy országos viszonylatban a

kedvező helyzetű települések közé sorolható, hiszen a település területén nem található nagyobb káros anyag kibocsátó ipari komplexum.

Üllés levegőminőségét
- egyedi és lakossági fűtések,
- közlekedés,
- egyéb tevékenység emissziója határozza meg.

A legnagyobb terhelőnek a közlekedésből származó kibocsátásokat tekinthetjük. Ennek hatásterületén a nitrogén-oxidok, a szén-monoxid, az illékony szerves anyagok (VOC), valamint a szálló por koncentrációk esetenként megnövekedhetnek.
Üllés nem szerepel az Országos Légszennyezettségi Mérőszolgálat automatikus mérőhálózatában, a településhez legközelebbi mérőpontok Kecskemét, ill. Szeged városok területén találhatók.

A településen a fő szennyező forrást az 5408 sz. főút jelenti. A környező területeken a nitrogén-oxidok, kén-dioxidok, és a szálló por mennyisége a forgalomtól és a meteorológiai viszonyoktól függően megnövekedik. Az éves adatok függvényében elmondható, hogy a levegő ülepedő por és egyéb káros anyagainak koncentrációja a határértéket meghaladó értékeket csak ritkán és rövid időszakokban vesz fel.
A térségben a légszennyező anyagok kibocsátása az utóbbi két évtizedben folyamatosan és tartósan csökkent, azonban problémát jelent a külterületi burkolatlan utak magas aránya, ami jelentős porterhelést idéz elő.
Összességében elmondható, hogy a település levegője országos viszonylatban jó minőségűnek mondható.
2024. évben a kéményseprő-ipari lakossági szolgáltatást a Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság vármegyei kéményseprő-ipari ellátási csoportja ingyenesen, a cégek, vállalkozások számára végzett szolgáltatást pedig erre szakosodott kéményseprő cégek piaci alapon végzik.

4. Energiagazdálkodás

A település, illetve az önkormányzat villamos energia szolgáltatója az MVM Zrt, a gázszolgáltatás szolgáltatója az MVM Zrt. és az E2 Hungary volt.
A meglevő kisfeszültségű hálózat többségében légvezetékes, illetve légkábeles kiépítésű.
A villamos energia ellátó hálózat belterület a teljes területén kiépült. A fejlesztéshez szükséges villamos energia igény általában hálózat bővítéssel és trafó cserével biztosítható.
A településen villamosenergia szolgáltatási szerződés száma: 1822 db.

A település közvilágítási hálózatának korszerűsítése megtörtént, a közvilágítás megfelelő.

A belterület gázvezeték hálózata teljeskörűen kiépített, de nem minden ingatlan került rákötésre. A településen 988 db fogyasztási hely található.

Az elmúlt években az önkormányzat pályázati támogatás útján jelentős fejlesztéseket hajtott végre, melyeknek részét képezte az energiatakarékos fűtési és napelemes rendszerek kialakítása is.

5. Zaj és rezgésvédelem

A településen nem áll fenn zaj- és rezgésvédelmi probléma. Kisebb zajhatást keltenek a település útjain közlekedő gépjárművek.
Számottevő üzemi zajforrás nincs a település belterületén. A szolgáltató létesítményektől származó zajok a boltok hűtő rendszerétől és a vendéglő környezetében okozhatnak zajpanaszt, de ezek sem jellemzőek. A lakóterületbe beékelődve számos kisebb telephely fordul elő. Ezek zajkibocsátása a végzett tevékenységtől, a műhely kialakításától függ. Egyedi műszaki zajcsökkentésük általában megoldott, vagy megoldható.

6. Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöldsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik: sok esetben az ingatlantulajdonosok végzik a fű nyírását előkertek gondozását, de az önkormányzat szerepvállalása is meghatározó,
- sövények és fasorok,
- köztemető,
- templomkert,
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőinek tisztántartásáról az önkormányzat saját munkavállalói útján, illetve közmunkások bevonásával gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését. A lakóingatlanok előtti területek tisztántartása az ingatlantulajdonos, a használó kötelezettségét képezi.
2024. évben került átadásra a felújított Szabadság téri park, mely a park teljes rekonstrukciójára irányult. A parkban új növények, gyepszőnyeg került telepítésre, valamint a növények biztonságos vízellátását biztosító öntözőrendszer is kiépítésre került. A zöldinfrastruktúra bővítése 2025-ben folytatódik.

A településen országos védett terület, illetve NATURA 2000 terület nincs, helyi jelentőségű védett terület van: Üllés községben „Üllési rét" elnevezésű területből a műút öblében lévő terület.
(a helyi védettségű terület védetté nyilvánításáról, valamint a terület alapvető védelmi és kezelési előírásairól szóló rendelkezéseket a Képviselőtestület "a helyi jelentőségű védett természetvédelmi területté nyilvánításról" szóló 7/2024.(IX.18.) önkormányzati rendelet szabályozza.)

7. Összegzés

A fentiek ismeretében megállapítható, hogy a település, a lakóhely környezeti állapota jónak mondható, mely nemcsak a község földrajzi fekvésének, éghajlati adottságának köszönhető.
Az élhető tiszta környezet megteremtésében a település lakosságának és az önkormányzatnak is jelentős szerepe van, és bízunk abban, hogy a környezetünk védelme az utánunk jövők részéről is fontos, és elsődleges szempont lesz.

Üllés, 2025. január 29.

Nagy Attila Gyula polgármester